

Az emancipáció ellen.

(Egy érdekes országgyűlési beszéd 1844-ből)
A Helmezy által szerkesztett "Társal-
kodo" 1844-ik évi folyamában a következő
czim alatt: „D. város országgyűlé-
si követelések beszéde, a zsidók
emancipációjá ellen” igen érdekes
s a mai kor előtt is becses biró sorokra
bukkantunk, s minthogy a D betű minden
készséget kizárólag Debreczen városát
jelezi, jónak látjuk azt szóról szóra közleni,
már csak azért is, hogy az ifjabb nemzedék
olvashassa és láthassa, hogy a zsidók polgá-
rosítását megelőző három évtized előtt
mily nézetben voltak az azt ellenzők s ezek
között Debreczen város 50 ezernyi lakossága is.

A beszéd következő:
Midőn a zsidóknak a királyi városokban
leendő polgárosítása kerületileg tárgyalatott
és utasításom követve, szót emelék polgár-
társaim nevében s kértem a t. RR-eket, hogy
ezen igen lényeges kérdést — ha csakugyan
bele kell ereszkedni elkülönítve méltóztatasa-
nak eldönteni; de okokkal támogatott előadá-
som elhangzott siker nélkül, sőt némely rész-
ben keserűen is megrovott. — Több hónap
folyt le azon nevezetes nap óta, mindenkinek
módja volt e fontos tárgy felől gondol-
kozni, s meghatározni a teendőket. Megvallom
t. RR; hogy ez idő alatt én is bővebben szá-
mot vetettem magammal a zsidók polgárosita-
sát iránt s minden előítélet és elfogultság nél-
kül visszaidéztem emlékezetembe mindazt, mi-
ket a zsidók polgárosítását szorgalmazó több
jeles szónok előadásomra felelt, s megpróbáltam
azoknak saját nézeteimet alárendelni; de
azon szép és lelkes szavakat mint akkor, most
sem fogadhatom el győzőknek; megerősítette
véleményemet polgártársaimnak azóta érkezett
pótló utasítása is — Egető fájdalommal gerjeszte
polgártársaim kebelében az okt. 10-én hozott
zsidó polgárosítási ker. határozat, mint veszt-
jósló harang zugása terjedt el közöttük a le-
verő hir, s feljajdulva küldék hozzánk a tá-
volból számos ezerek nevében aláírt nyilatko-
zatokat, utasítva bennünket, hogy azt a t.
RR-ek eleibe juttassuk, mely eredeti aláírás-
okat már kir személynök méltóságához, mint
a t. K. K. és RR-ek elnökeihez beadván, mi-
előtt az felolvastatnék, szót emelék a zsidók
polgárosítása ellen; szavakat, melyeket a haza-
fiagságban, nemzetiségben soha hátra nem maradó
s bekeszerető 50 ezer magyar ajku lakos viszh-
hangja kiseri) s nyilatkozatom, itt, a haza-
szent színe előtt, azt, miképők a zsidók pol-
gárosítását nem csak idő-előttinek tartják, ha-
nem azt is hiszik, hogy ezen eszme mind a kir.
városokat, mind egész hazánkat tekintve, veszt-
delmes. — A zsidók emancipálása, vagy állam-
polgárokka tétele, nem oly csekély kérdés
vagy tény, melyet egypár szóval törvényben
csak mellekesen és mintegy odavetve kimondani
vagy meghatározni lehetne; mert ha azt
akarjuk, hogy bármely törvény czélját érje, s
hogy az egész nemzetre jótékony hatásu le-
gyen, a jövőre nevez pedig, mit törvényhozó-
nak mint czelt mellőzni nem lehet, nem szabad,
— hasznos gyümölcsöt teremjen: el kell
előbb készíteni a népet a törvény felfogására,
mint készíti a kertész a földet plántáinak;
mert készületlen föld bármily jó magvat is
meg nem terem; és ha más országban létező

Nem értem itt a zsidó vallásnak Mő-
zes könyveiben foglalt alapját; mert annak
erkölcsi oldalát tekintve, az eredetileg tiszta
politikából és a zsidó nemzet akkori körü-
lményeiből származott; s valamint nem his-
zem, hogy volna keresztényen, ki Mőzes tör-
vényét ne tisztelné. azon nagy törvényadó
bölcsejét mely belátását, a zsidó nemzet
jelleméből merített nagy ösmereteit ne csodá-
ná: ugy másrésről nem képelem, hogy
léteznék valaki, ki a rabbinusok casuistikáját,
melyet Kr. sz. után 150, 230 sőt 500 évvel
később, a bigottság, szűkkeblű önzés s más
vallások gyűlölete köpenybe burkolva, Mis-
chnach és Gomora, vagy összes névvel a
Talmud által elterjesztettek — ne kárhoza-
tatná.

Nem akarok mindazon rosszra, melyek
a Talmud által a zsidókat minden más nem-
zettől különváasztva tartják, kiterjeszkedni;
nem is állítom, hogy a Talmud erköcstelensé-
geit s az állam ellen törekedő intézvényeit
minden zsidó hiszi; mert 1830 óta több
zsidós tudós tört a felett pálcát és a kül-
országokat tekintve, a XIX-ik század 4-ik és
5-dik tizede, újabb időszak hajnalát kezdő
redők derítene; hanem csak azt állítom, hogy
a zsidók ezerszerte nagyobb része — külö-
nösen a rabbik szűkkeblűsége miatt — tal-
mudi bigottság alatt nyög. S mi-
dőn magyarázunkban polgári jogokban
részesítettéről akar gondoskodni a nemzet,
méltojjal közeledve hozzánk, kívánhatja hogy
mielőtt az megtörténne, igyekezzenek a régi
sötét idők vastag tudatlanságából kiemelkedni,
s mondjanak le oly, — egyedül a rabbik
fanatismusa által belejők csépegetett — el-
vekről, melyek az állam fenálhatóságával és
a polgárok boldogságával homlokegyenest ellen-
kezőben vannak.

Ma már nem mondhatjuk ezt, mert a zsidók
között is vannak meg ehető számmal olyanok, kik meg-
érdemlik és méltán számíthatók a ha polgárai közé.

Az élet harca.

— Angol regény. Irta: Charles Dickens. —
(Folytatás.) 19.
Minden szem Marionon nyugodott; mo-
solygó ajkák kívántak szerencsét jegyese visz-
szatértehez; az okos mamák trécseltek, s azon
reményűknek adtak kifejezést, hogy majd csak
állhatatosabb és higgadtabb lesz, ha saját ott-
honában leendő; a heves vérű apák kegyveszt-
tetteké lőnek a szépsége feletti csodálkozás
miatt; a leányok irigykedtek reá; a férfiak
Alfrédre; a sok szerető pár pedig használta
az alkalmat; de mindnyájan feszült érdeklő-
déssel várták Alfrédet.
Drags ur és asszonyág karonfogva jöt-
tek, de Snitchey asszony egyedül jött. — Mi
történt vele? — kérde a Doctor.
A Snitchey asszony turbánját ekesítő pa-
radicsom madár tollak rezegni kezdtek, mintha
élnének, midőn felelé, hogy Craggs ur ketség-
kivil tudni fogja. Neki nem szól soha semmit
Snitchey.
— Az a tertzemes hivatal, — mondá
Craggs asszony.
— Bárcsak leégne, — toldá hozzá Sni-
tchey asszony.
— O neki — ő neki — az az egy kis
üzleti dolga tartja távol társamat, — mondá
Craggs kissé zavartan nézőn körül.
— Oh! oh! Ne mondja! Csakugyan? —
gunyolódék Snitchey asszony.
— Tudjuk mit kell az üzleti dolog alatt
érteni, — mondá Craggs asszony.

bármely institutót kívánunk hazánkba szíva-
rogtatni, ha az még tán a nép jellemével, szo-
kásaival merőben ellenkező, lassan kell az-
zal bánni, mert ellenkező esetben holt betű
marad a törvény, s inkább árt az ügynek,
mint használ. Merem állítani, hogy a zsidók
kir. városi polgári jogokban részesítésére sem a
kir. városi polgárok előre elkészítve, sem magok
a zsidók megérve nincsenek. Nemcsak a kir.
városi polgárok, hanem az egész haza külö-
nöző hitvallásu s nyelvű lakosai — igen ke-
veset véve ki — a zsidók szokásai, vallásos
szertartásai, sőt hitvei ellen is előítélettel s
a legnagyobb elfogultsággal viseltetnek; —
hasonlókép a zsidók, — tá egyet se véve ki,
— fanatikus gyűlöléssel kísérik a kereszté-
nyek minden hitelt, s minden szertartásait;
már pedig küldöm azt hiszik, hogy az állam
oly politikai test, melynek eszméje a belső
egységben, t. i. az egyes részek és tagok ösz-
szeálló egyenlőségében határozottatik; egy-
máshoz nem illő, heterogen — részek egész-
szét soha elő nem állíthatnak. — Az állam
ezen ideálja természetesen azt igényli, hogy
polgárai, a főczélra törekedést tekintve, ha
nem tökéletesen egyenlők is legalább egy-
mástól távol ne álljanak; mert különben el-
vész az egészet összetartó erő s jótékony ha-
tása nem lesz az álladalomra s kérdem: vaj-
jon lehet-e a zsidókról azt állítani, hogy akár
erkölcsi akár politikai műveltség tekintetében
hasonlók és hazánk többi polgáraihoz? —
Bátran ki lehet mondani, hogy: — nemcsak nem
hasonlók, sőt e részben hozzájuk még csak köze-
ledni sem akarnak. — És ezen egymástól any-
nyira idegenkedő lelkület alapja — hazánk
polgárait tekintve — a nevelés; a zsidókra
nézve nemcsak a nevelés hiányában, hanem
az elavasult régi balvélemények s előítéletek
tömkelegében f. kszik, melynek örvényéből ma-
gát a zsidó kiemelni — a felvilágosodottság
jelen korszakában is — makkasodik, s ezt
Nagy Sándorkint, — egy csapással kettévágni
nem lehet.

Nem értem itt a zsidó vallásnak Mő-
zes könyveiben foglalt alapját; mert annak
erkölcsi oldalát tekintve, az eredetileg tiszta
politikából és a zsidó nemzet akkori körü-
lményeiből származott; s valamint nem his-
zem, hogy volna keresztényen, ki Mőzes tör-
vényét ne tisztelné. azon nagy törvényadó
bölcsejét mely belátását, a zsidó nemzet
jelleméből merített nagy ösmereteit ne csodá-
ná: ugy másrésről nem képelem, hogy
léteznék valaki, ki a rabbinusok casuistikáját,
melyet Kr. sz. után 150, 230 sőt 500 évvel
később, a bigottság, szűkkeblű önzés s más
vallások gyűlölete köpenybe burkolva, Mis-
chnach és Gomora, vagy összes névvel a
Talmud által elterjesztettek — ne kárhoza-
tatná.

Nem akarok mindazon rosszra, melyek
a Talmud által a zsidókat minden más nem-
zettől különváasztva tartják, kiterjeszkedni;
nem is állítom, hogy a Talmud erköcstelensé-
geit s az állam ellen törekedő intézvényeit
minden zsidó hiszi; mert 1830 óta több
zsidós tudós tört a felett pálcát és a kül-
országokat tekintve, a XIX-ik század 4-ik és
5-dik tizede, újabb időszak hajnalát kezdő
redők derítene; hanem csak azt állítom, hogy
a zsidók ezerszerte nagyobb része — külö-
nösen a rabbik szűkkeblűsége miatt — tal-
mudi bigottság alatt nyög. S mi-
dőn magyarázunkban polgári jogokban
részesítettéről akar gondoskodni a nemzet,
méltojjal közeledve hozzánk, kívánhatja hogy
mielőtt az megtörténne, igyekezzenek a régi
sötét idők vastag tudatlanságából kiemelkedni,
s mondjanak le oly, — egyedül a rabbik
fanatismusa által belejők csépegetett — el-
vekről, melyek az állam fenálhatóságával és
a polgárok boldogságával homlokegyenest ellen-
kezőben vannak.

Ma már nem mondhatjuk ezt, mert a zsidók
között is vannak meg ehető számmal olyanok, kik meg-
érdemlik és méltán számíthatók a ha polgárai közé.

De ők semmit sem tudtak, s éppen ezért
a Snitchey asszony paradicsom madarának
tollai vésztojáslág rezegtek s a Craggs asz-
szony fulbevaioján csungó apró csegettük
szintén erősen csilingeltek.
— Csudálom, hogy ön eltudott zaba-
dulni, Craggs — mondá felesége.
— Craggs ur igen szerencsés, azt én tu-
dom, — vágta oda Snitchey asszony.
— Az a hivatal mindig fogva tartja őket,
— folytató Craggs asszony.
— Az oly egyéneknek, kiknek hivataluk
van, s nincs dolguk, egyáltalában nem kellene
megházasodniok, — mondá Snitchey asszony.
Magában most azt gondolta, hogy az a
tekintet, melylyel ő szavakat kísérte átdöfte
Craggs urat, a ki ezt észre is vette, másrés-
ről Craggsné asszony megjegyze férjének,
hogy — az ő Snitcheyjei — bizonyosan meg-
csalják őt háta megett s majd csak akkor fogja
észrevenni, mikor késő lesz.
Mialatt Craggs a nélkül, hogy hederitene
ezen megjegyzésekre szemeit körülhordozá a
teremben, meglátta Gracét, a ki éppen szembe
volt vele.
— Jó estét kisasszony, — szólalt meg
Craggs. — Ön ma felségesen néz ki. És —
nővére — Marion kisasszony — ő...
— Oh! ő is nagyon jól érzi magát,
Craggs ur.
— Itt! Nézzem csak amoda! Éppen tán-
colni megy! — mondá Grace.
Craggs feltette szemüvegét, hogy jobban
lássa s; jó darab ideig csak őt szemlélte; kö-

Szépek azon philanthropicus elvek, me-
lyek különösen újabb időkben, a reform
férfjait az emancipatio körül vezetik; de nem
tagadhatni azon alapigazságot is, hogy: te-
kinthetve alkotmányunkat, midőn valamely nép-
osztályzat polgári jogokkal felruházott —
szándékolatik, nem szabad törvényhozónak —
philanthropiaja mellett is — mellőzni azon
államalapelveit: „videat senatus, ne quid res-
publica detrimenti capiat”, különösen oly or-
szágban, mint hazánk, hol milliók epednek az
alkotmány sáncaiba fölvetelért.

En a zsidók polgárosításának legfőbb
akadályát egyedül önmagokban, — vallásbeli
mysterialis szertartásaikban és abban ke-
ressem, hogy ők általános theokraták lévén,
constitutionalis állásukat egyedül a theok-
ratiában pontosítják össze; pedig bizonyos,
hogy az állam boldogsága egyedül a haza-
szereteten alapul, s ha ez nem létezik az
egyes polgárok szívében, megszűnik az állam
lenni s lesz egy népcsoport, minden nyom nél-
kül elenyészendő.

(Végo köv.)

Egyházközületi közgyűlés.

Debreczen, 1858. szept. 17.
— Első nap. —

A tisztántúli ev. ref. egyházközület ösz-
közülése — eltérőleg az előbbi évektől, mi-
dőn augusztus végére volt összehívva — ma,
szept. 17-én vette kezdetét. Révész
Bálint püspök ur buzgó imájával s rövid meg-
nyitó beszédével, melyben jelezte, hogy habár
estileg gyenge is, lelkileg még mindig erősnék
érzi magát. A közgyűlés általános eljenzéssel
fogadta a püspök ur szavait.

Tóth Sámuel egyházközületi főjegyző
felolvassa a megjelent tagok névsorát s je-
lentést tesz a meg nem jelentekről. Ft püs-
pök ur nagy sajnálattal említi fel, hogy Kiss
Aron esperes, ki még minden közgyűlésen je-
len volt, közéjött betegsége miatt, most nem
jelenhetett meg.

Pilassy László felső-szabolcsi e. m. gond-
nok lemondó levelének felolvasása után, ft.
püspök ur meleg szavakkal emlékszik meg az
elhunyt Trefort valás — és közoktatásügyi mi-
niszteréről, kinek családja részvét-irat in-
téztek, Katona Endre volt hajdu-nánási lel-
kesnek, ki a főiskolai tápintezetre 2000 frtot
hagyományozott, emléke jegyzőkönyvileg
örökítetik meg, vegül megemlékszik Vass
Pál főiskolai kertész elhunytáról, kiről fel-
említi, hogy gazdag üveghezát és virág kész-
letét a főiskolára hagyta.

Több küldöttég megválasztása után fel-
olvastattott a lelkész-képességi vizsgákról szóló
jelentés. Második vizsgára jelentke-
zettek:

Patay Lajos tiszta-roffi, Köveüdi Dénes
hajdu-nánási, Budai János makói, Koncz Sau-
dor józsa, Csák Aladár debreczeni se-éd-
lelkesek, Torók Zoltán akademikus, Szent-
györgyi Gerő déva váyai, Varga Zsigmond
nagy-paládi, Veress Bálint henczidai, Asztalos
Kálmán nagy-károlyi, Osváth Pál jánki, Besse-
nyei Imre nyir-acsádi, Kágyi Lajos nagy-
váradi, Jakab József bályoki, Szigethy Gyula
kántor jánossii segéd lelkesek, Fogarassy
Bálint akademikus s Bagdány János. Ezek
mindnyájan képesítették s az első hat, kik-
nek neve az egyházker. jegyzőkönyvében kö-
röztetni fog, mindemből kitűnő osztályzatot
nyert.

Első vizsgára jelentkezték: Holkó
József, Mindszenti Imre, Dulházi István, Szabó
István, Vekony Sándor, Szolnoky Gerzon,
Tóth István, Técsy József, Septy Géza, Simon
Mihály, Takács Lajos, Karacsony Imre, és
Csighy István. Az első négy mindemből kitűnő
osztályzatot nyert, kettő pedig pótvizsgára
utasított.

Ft. püspök ur buzditó beszédet intézett
a gyűlés színe előtt megjelent tiszteletes atya-

högött, aztán bizonyos elégtétellel hüvelykére
rakta s ismét zsebre tette.

A muzsika felhangzott s a tánc elkez-
dődött. A tüz a zene hangja és a tánc élénk-
sége szerint pattogott és szikrázott, fellobbant
s ismét visszaesett. Néha pedig cizinczogott,
mintha ő is zenélni akarna. Fel fel villant,
mintha az öreg szoba szeme volna; majd is-
mét mintegy vén patriarcha dörmögött a sa-
rokban levő ifjak suttogására. Enyelegni kez-
dett a magyal ágakkal és a mint egy-egy
fényugart rávetett a levelekre, olyanokká
tette azokat, mintha zord teli ej volna, s a
szel ingatná ide-oda. Néha zajos jökdéjben
tört ki, s minden köteleket eltépett; kiugrott
a szobába a táncoló lábuk közé hangos zu-
gással, mint a záporosó, a szikra csomó s e
felett való örömben, mint valami örült, ugr-
rohant ki a láng az öreg kéményen.

Epen egy másik tánc kezdődött, a mi-
ker Snitchey megérinté csendesen társa karját,
s az felnézett.

Graggs bámult rá, mintha valami furcsa
képet látna.

— Elment ő? — kérde.

— Csitt! Tanácskoztunk, — mondá Sni-
tchey, — tovább három óra hosszánál. Mindent
elintéztett. A saját érdekében mindent átneztett
és pedig részletesen. — Pszt!

A tánc bevégeződött. Marion épen hozzá
közel állott meg. Nem vette az ügyvédet észre,
sem társát, vállalk felett elnézve nővérc szem-
léte bizonyos távolságból, aztán a tömegben
keresztül surrant s eltűnt szemeik elől.

— Látja? Még nincs semmi baj! —

fiakhoz, hogy legyenek egyházunk buzgó baj-
nokai.

A tanító-képességi vizsga
aug. 27—31 napján tartatott meg. Jelentke-
zett e vizsgára 19 hittanhallgató, 32 tanító
és tanító-jelölt. Előbbiek közül 3, utóbbiak
közül pedig 5 utasított pótvizsgára. A je-
lentés különös dicsérrel emeli ki, hogy a
hittanhallgatók tanító képességi vizsgáin foly-

Etután felolvastattott az esperesi kar
véleménye a lelkész minősítési szabályok tár-
tyában. Ugyancsak felolvastatik Csiky La-
jos hittanárnak külön véleménye. Ez utóbbi-
nak főbb pontjai a következők:

Javasolja a fokok szerinti osztályozás
megállapítását ilyenformán:

1. Első osztályu lelkészi állomásra kijé-
lölhetők azok, kiknek képesítése a hetedik
fokot eléri, vagy meghaladja.

2. Második osztályu lelkészi állomásra
kijelölhetők azok, kiknek képesítése az ötödik
fokot eléri, vagy meghaladja.

3. Harmadik osztályu lelkészi állomásra
kijelölhetők, kiknek képesítése a harmadik
fokot eléri, vagy meghaladja.

4. Negyedik osztályu lelkészi állomásra
kijelölhetők azok, kiknek képesítése az első
fokot áll, vagy azt meghaladja.

Szabály-rendeletileg kéri kimondani, hogy
mindazoknak, kik a folyó iskolai évvel beal-
mondó új rendszer előtt tették vagy teszik le
lelkészi vizsgáikat, s kiknek két lelkészi bi-
zonyítványaikban nem ugyanazok az osztály-
jegyzékek, általános osztályzat adandó Kéri a
javaslat új intézkedéseit a konventhez az
egyöntetőség megállapítása czéljából át-
tenni.

Az esperesi kar véleményét Széll Kálmán
felszólalással is támogatta. — A külön
vélemény beadója Csiky Lajos pedig, kinek
ezen ügyben ft. püspök ur megengedte a fel-
szólalást, saját véleményét indokolta, — D. R.
Tiszta István, az esperesi kar véleményét
pártolta, míg Várady Gábor a külön véle-
ményt igen figyelemre méltónak találta, mely-
nek egyes pontjainal kombinációba kellene
hozni az esperesi kar véleményét. — Kis s
Albert hasonló értelemben szólalt fel, — több-
két felszólalása után az esperesi kar véle-
ményt levettették a napirendről s a küldöttség
megbizatik, hogy a külön vélemény figyelembe
vételeivel terjesszen elő újabb javaslatot.

Elénk viat idézett elő a konventi kép-
viselők választásának ügye. Több egyházmegye
felterjesztett véleményében az indítványozza,
hogy ezental a konventi tagokat az egyes
egyházak válasszák; Pterydy Károly és társai
— ugyanezen alapon állva — hosszas írás-
beli indítványt tesznek a mellett, hogy ezen
kérdés a legközelebbi egyházközületi köz-
gyűlés tárgysorozatába felvetessék, s a kérdés
eldöntése után a határozat értelmében ejtes-
sék meg a konventi képviselők választása.

Gróf Dégenfeld József nem ellenzi,
hogy ezen indítvány a jövő közgyűlésen tar-
gyaltassék, de azt kívánja, hogy a konventi
képviselők választását ejtse meg most a köz-
gyűlés, mert a képviselők mandátuma ez év
végén lejár s a konventen az egyház-kerület
képviselők nélkül maradna.

Kis s Albert elhalasztani kívánja a kon-
venti képviselők választását, kiknek megbízása
ugy is csak jövő évben jár le. Nagyon külö-
nösnek találta azt, ha előbb megtörténne a
képviselők választása, azután tanácskoznak az
egyházmegyék javaslata felett. Az ilyen el-
járás az egyházmegyék jogának kijátszása, a
kérdés megkerülése volna.

György Endre elkésettnek tartja az
indítványt, mert véleménye szerint a megbízás
lejár ezen év végén. A választást most ki-
vánja megejtetni. Ujfaluassy Sándor
az egyház-kerület komoly méltóságának meg-
sértését látja ezen indítvány által, — és szá-
vakat azonban Lukács Odón a maga és

mondá Graggs. — Azt hiszem, hogy erről a
tárgyról nem beszél tőnnel?
— Egy szót sem.
— És valóban elment? Szerencsésen?
— Beszéde után itélve, igen. Egy dió-
héjnyi csónakon megy le a folyón s ötét éjjel
ér a tengerre — vakmerő egy fickó! — mi-
előtt szel támadna az apályval Egy ut sem
oly biztos mint ez. S ez a fődolog. Az apály,
a mint mondja, éjjel előtt egy óraker kezdő
dik körülbelül mostan Örvendek, hogy eltávo-
zott. — Snitchey megtörölte homlokát, a mely
nagy aggodalmakat fejezett ki.
— Mit gondol ön. — kérde Graggs

— Pszt! — mondá óvatos társa egyene-
sen maga elé nézve. Ertem én őt. Csak ne
említsen neveket, s ne tegyen úgy, mintha ti-
tokról beszélgetnénk. En nem tudom, mit gon-
doljak, s őszintén megvallva az igazat, nem is
törődöm vele. Ez könnyebbégemre szolgál.
Ugy látszik önbizalma megcsalta őt. A fiatal
hőgy úgy látszik kaczerkódott vele egy kicsit.
A következők majd megmutatja az utat. Alfréd
nem érkezett meg még?
— Még nem, — mondá Graggs, — min-
den pillanatban várják.

— Jó. — Snitchey megint megtörölte
homlokát. — Ez mégis vigasztal. Mióta össze-
kerültünk még nem voltam ekkora igaztót-
ságban. Mulassunk egy kissé már most Graggs ur.

(Folyt. köv.)

elvtársai
ry József
F. n.
ke János
dizsár a
Tiszta
tás mege
Th
indítvány
indítvány
pirendre
gyék vé
megejtés
Tiltakozás
vány bes
szelme
vetenek
a presby
presbyter
tralista k
tartja, h
demes ös
Ri
tónak a
be utköz
eben gy
jakk egy
e kérdés
Hoz
r emle
le y Sám
logh F
javaslat
a konve
törvény
vényes,
havan a
segtelen
Pe
szólalás
Vallyi J
dest:
— Az
e választ
vagy nem
I g
József,
toók Zsi
István, F
István, V
gesváry J
muel, Gy
László, P
nos, Mikl
Akos, Kis
Szeki Pet
rezeni Is
Liszka N
Mihály, B
mu. Ösz
Ne
roly, Sz
István, S
rencz, Kis
Beke Mi
Kovács I
Fráter Gy
necz, Vit
Imre, Bir
Sándor,
Kovács S
A k
jakk meg
A je
— holnap
Gyűl
* A
érdekes,
dagodott
kitűnő
pont ez
hogy e k
sok barme
tántin
ugyani
kör. n
a körö
ismert
keszint
intézk
dülök
egykor
tenger
is meg
kirand
ló lesz
fejelelem
tetett s
hoz s a
ny Mikl
lós, és
keihez,
még fenn
zónsége
Rol
a legbizt
valóság
is kezes
mint a h
bágyon
vezi. A
tével (m
robbant)
nézetet,
(szolgal
szati s
nél távol
az élet-
Éppen aze
randó deb

»Korona-forrás« legtisztább és legolcsóbb égvényes savanyviz-raktár Debreczen és vidékére.

Gazdák és iparosok általános hitelszövetkezet debreczeni fióktelep áruzsarnoka

ajánl:

Cukor I. üveges kgként	—50	Gyertya flora 6 —8. 560 gr. 1 c.	—40
" Koczká " "	—52	" " 6 —8 500 " 1 "	—35
" Pill- " "	—46	Petroleum I. amerikai 1 liter	—19
Kávé cuba I nagysz.	2.08	" I. longyel 1 "	—16
" cuba gyöngy " "	2.00	Sajt gri I. kilonként	—78
" ceylon " "	2.08	" ementhali 1.40	—
" ceylon " "	2.00	Csokoládé fran. vaillias 1 cs.	—50
" arany jáva " "	2.10	Rum ó-jamaikai 1 liter	2.80
" mocca arabiai " "	2.10	" ó-cuba 1 "	2.20
" családi tiszta zamatu (nem darálva) "	1.50	Tea mandarin 1 deka	—15
Rzs carolini kgként	—34	" pecco virág 1 "	—12
" zománczos " "	—26	" császár keverék 1 "	—10
" rangon I. " "	—20	" Congó 1 "	—06
" rangon II. " "	—16	Tea sütemény 1 kiló	2.40

Továbbá minden e szakba vágó cikket legjutányosabb árak mellett, vidéki megrendelések pontosan eszközölnék.

Tisztelettel

Gazdák és iparosok általános hitelszövetkezet debreczeni fióktelep áruzsarnoka.

N. várad utca, megyeház mellett.

»Korona-forrás« legtisztább és legolcsóbb égvényes savanyviz-raktár Debreczen és vidékére.

MELY CZIGARETTAPAPIR A LEGJOBB ?

Ezen minden cigarettázóra nézve nagyon fontos kérdés már a ketségtelenebb módon bizonyult.

Nem üres reklám, hanem elsőrendű tudományos szemlélyégek által összehasonlított vegyelemzések alapján a forgalomban előforduló jobb minőségű cigarettapapírok között a

„Les dernières Cartouches“

Braunstein Frères gyárától. Páris, 65 Boulevard Exelmans.

mint jóval könnyebb és legjobb cigarettapapír elismertetett. Mivel ez már többi közt Dr. Pohl tanár által a bécsi vegytani egyetemen, Dr. Liebermann tanár a budapesti állami vegykereseti állomás főnöke által megállapított 1887. jul. hóban. Dr. Soyka Hygienia-tanár által a prágai ném. egyetemen egészségügyi szempontból újabb összehasonlító vegyelemzést a lehető legényesebb eredmény koronázta, a mennyiben a „Les dernières Cartouches“ cigarettapapíra 28-74%-al könnyebb és hogy a dohányfüsthez 28-77%-al kevesebb idegen alkatrészt tartalmaz, mint a többi vegyelemzett papír. — Valódi csak azon papír, melynek etiquettejé meilékelt rajzhoz hasonló és Braunstein Frères czéget vi eit.

A gyár cigarettapapírjainak és cigarettahüvelyneik nagyban elárúttása véget.

Braunstein Frères

saját czége alatt Bécsben, I. ker., Schottenring 25. sz. a. raktart nyitott, továbbá kapható minden nagyobb ilyenmü cikket erősítő kereskedőknél.

HIRDETÉS.

Dr. Popp J. G. udvari fogorvos.	Dr. Popp J. G. udvari fogorvos.	Dr. Popp J. G. udvari fogorvos.	Dr. Popp J. G. udvari fogorvos.
	Anatherin-szafetiz 40 év óta a legkedveltebb száj- és fogkonzerváló-szer. Meggátolja a fogok lerakódását, eltávolítja a szájjal keletkezett szagot, felhívja a foghúst és elejét veszi a fogfájásnak. Ára: a nagy palacknak 1 frt 40 kr., a kisebbeknek 1 frt a legkisebbnek 50 kr.	Anatherin-fogszájaja , üvegtégelyekben Elismeret szer a fogak tisztántartására, a szájjal felhívására és konzerválására. Ára 1 frt 22 kr.	
	Aromatius-fogszájaja , nagyon kedvelt a kellemesen habzó fogszappanok barátai előtt. Kitűnő fogtisztító szer. Ára 35 kr.	Fogpora , a fogport kedvelők közt a legelterjedtebb és legkedveltebb, melytől a fogak ragyogó fehér színt nyerne. Ára 63 kr.	
	Fogtömője (Plombe) , melyvel a használati utasítás szerint bárki maga tömészhetheti ki odvas fogait. Ára 1 frt.	Ágencszappana a legkíméletesebb pipere- és gyógyszerzappan, mindeutle borkiütés és foltok ellen. Ára 30 kr.	

Kapható Budapesten a főraktárban: Révay-utca 9. sz., és Debreczenben: Dr. Rothschek Emil, Tamassy Béla, Tóth Béla (Gold N.), Balas Ödön, Murakózy Károly, Mihályovits István és Orvosi Ottó gyógyszerészeknél, továbbá Csauak József, Gereby Fülöp, Szent-Királyi és Kalendy, Baum Miksa, Weisz Sándor, Stern Albert és testvére és Kraicz Gyula kereskedőknél

Koszt-adás.

Vidékről beköltözött intelligens nő, elfogad kosztosokat teljes ellátásra, — esetleg étkezésre bejárókat, — ugyszintén kihirdetésre ajánl izletes házi-kosztot, jutányos feltételek mellett.

Ertekezhetni: Hatvan-u., 1563. sz. a. bent az udvarban jobbra.

Özv. Kuthy Karolin.

A legjobb minőségű

DOHÁNYZSINEGET,

a cséplés idényére

gép-olajat,

továbbá:

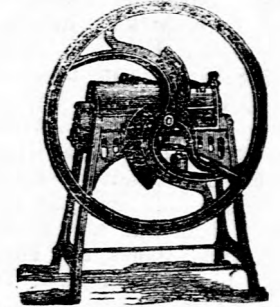
buza-oltószert,

kész, olajba törött festékeket minden színben, Lenkenczét (Firnist), kocsis és butor lackokat, szoba-, padló-fénymázot ajánl

Rickl József Zelmós

Debreczen.

Takarmánykészítő gépek

Szecekvágókat tizenegy nagyságban Répavágókat 8-féle minőségben Kukorica-morzsolókat Darálógepeket gyárt s olcsón szállít

Grossmann és Rauschenbach első magyar gazdasági gépgyára BUDAPESTEN, külső váci-út 7. Sz.

KÖNYV- és KÖNYOMDAI-MUNKÁK FELVÁLLALTATNAK.

KUTASI IMRE

KÖNYV- és KÖNYOMDÁJA

Debreczenben, Főpiacz. Sz. Nagy Károly ház.

Ajánlja magát mindentéle

KÖNYV- és KÖNYOMDAI MUNKÁK

gyors és pontos elkészítésére;

elvéallal; tankönyveket, hirdlapokat és folyóiratokat minden nyelven,

ét bor- és árlapokat; díszműveket

arany- ezüst és színnyomatban; a törvénykezéshez megkívántató

* ROVATOZOTT IVEKET; *
díszes egybekelési- és látogató-jegyeket.

Szóval a nyomdászathoz tartozó megrendelések gyorsan és hiba nélkül, a legjutányosabb árban eszközöltetnek.

A papír gyári árban számíttatik.

HIRDETÉSEKET a kiadásomban hetenkint ötször megjelenő „DEBRECZEN“ cz. hirdlapban legolcsóbban számítva közléteszek.

KUTASI IMRE könyv- és könyomda tulajdonos.

DEBRECZENBEN, Főpiacz SZ. NAGY KÁROLY ház.